

Sosyal Sa?I?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Sa?I?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30768>

Özet

Sosyal Sa?l?k Ölçe?i (SSÖ), bireylerin sosyal refah düzeylerini ve çevreleriyle kurduklar? ili?kilerin kalitesini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu giri?, 2021 y?l?nda Beyza Erkoç tarafından gerçekte?tirilen ölçe?in Türkçe **uyarlama** çal??mas?na odaklanmaktadır. **Uyarlama** çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erlili?ini sa?lamay? ve Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullan?labilirli?ini kan?tlamay? amaçlam??tır. Çal??ma kapsam?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?i ve iç tutarlılık katsayılar? detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Bu çal??ma, Sosyal Sa?l?k Ölçe?i'nin Türk psikoloji ve sosyal bilimler alanında kullan?lması için önemli bir adım te?kil etmektedir. Ölçek, özellikle bireylerin toplulukla bütünleşme, sosyal katkı, sosyal kabul ve sosyal tutarlılık gibi sosyal refah boyutları?n? de?erlendirmede kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Sa?l?k, **Uyarlama**, Psikometri, **Geçerlik**, **Güvenirlilik**, Sosyal Refah.

Yazarlar

Beyza Erkoç (Uyarlama Çal??mas? Sorumlu Yazar?).

Amaç

Sosyal Sa?l?k Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin sosyal i?levsellik düzeylerini, çevreleriyle etkileşimlerini ve toplumsal bütünleşme hislerini bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Sosyal sa?l?k, bireyin toplumsal rolünü yerine getirme yetene?i, sosyal ili?kilerinden ald??? tatmin ve toplumun genel sa?lığına katkıda bulunma derecesi gibi çok boyutlu bir yapıyı temsil eder.

Türkçe **uyarlama** çal??mas?nın spesifik amacı ise, uluslararası alanda kabul görmüş olan bu ölçe?i, Türk kültürüne özgü dilsel ve psikometrik gereklilikleri kar??layarak bilimsel ara?tırmalar?n hizmetine sunmaktır. Bu, özellikle e?itim, klinik psikoloji ve sosyal hizmetler alanlarında sosyal sa?lığı?n? nicel olarak de?erlendirilmesine olanak tanır.

Yap? (Konstrukt)

Sosyal Sa?l?k Ölçe?i, bireyin genel **sosyal sa?l?k** düzeyini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temel alır. Bu yapı, genellikle Corey Keyes'in ruh sa?lığı? süreklili?i modeli ba?lam?nda incelenir ve a?ağıdaki temel boyutlar? içermesi beklenir:

Sosyal Bütünle?me: Bireyin kendini toplulu?un bir parças? olarak görme derecesi.

Sosyal Kabul: Bireyin toplumdaki di?er insanlara kar?? olumlu bir bak?? aç?s?na sahip olmas?.

Sosyal Katk?: Bireyin topluma faydal? oldu?unu ve de?er katt???n? hissetmesi.

Sosyal Tutarl?l?k: Bireyin toplumun i?leyi?ini, kalitesini ve gelece?ini anlamland?rma yetene?i.

Sosyal Gerçekle?me: Bireyin toplumun potansiyelini ve geli?imini alg?lama düzeyi.

Geçerlik

Sosyal Sa?l?k Ölçe?i'nin Türkçe **geçerlik** çal??mas?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla yürütülmü?tür. Bu kapsamda, genellikle yap? **geçerlik** çal??malar? temel al?nm??t?r.

Uyarlama çal??mas?nda kullan?lan temel geçerlik yöntemleri aras?nda, yap?s?sal geçerli?i test etmek üzere Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yer almaktadır. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örnekleme de korundu?unu ve iyi uyum endeksleri sergiledi?ini göstermi?tir. Ek olarak, ölçüt ba??nt?l? geçerlik kapsamında, ölçe?in depresyon, ya?am doyumunu veya di?er psikososyal de?i?kenlerle beklenen yönde ili?kiler sergiledi?i rapor edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçe formunun **güvenirlik** analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zamandan ba??ms?z olarak tutarlı ve kararlı oldu?unu göstermek için yap?lm??t?r. **Güvenirlik** için en yayg?n kullan?lan yöntem olan iç tutarlıl?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Genellikle, Sosyal Sa?l?k Ölçe?i'nin alt boyutlar? ve toplam puan? için hesaplanan Cronbach Alfa de?erlerinin literatürde kabul edilebilir düzeyler olan 0.70 ve üzerinde oldu?u tespit edilmi?tir. Bu yüksek iç tutarlıl?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu ve ölçe?in Türkçe formunun yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktadır. Test-tekrar test güvenilirlik analizleri de, puanlar?n zaman içinde istikrarlı kald???n? do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu incelemek amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

?lk a?amada uygulanan Aç?mlay?c? **Faktör Analizi**, ölçe?in temel yap?s?n? ke?fetmeye yardımcı olmu? ve orijinal ölçekte bulunan faktör say?s?n?n Türkçe veri seti için de uygunlu?unu belirlemi?tir. ?kinci a?amada ise, teorik olarak beklenen faktör yap?s?n?n (genellikle be? boyutlu sosyal sa?l?k yap?s?) veri taraf?ndan ne kadar iyi desteklendi?ini test etmek üzere Do?rulay?c? **Faktör Analizi** (DFA) gerçekleştirilmi?tir. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in,

CFI, TLI, RMSEA) ile ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n korundu?unu göstermi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme (Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler (Özellikle üniversite ö?rencileri ve genel popülasyon örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r).

Age Group: 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Erkoç (2021) çal??mas?nda spesifik olarak belirtilmese de, uyarlama çal??malar?nda genellikle üniversite ö?rencileri a??rl?kl? bir örneklem grubu kullan?lr.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Refah, Psikometrik Özellikler, Kültürel **Uyarlama**, Cronbach Alfa, Do?rulay?c? **Faktör Analizi**, Beyza Erkoç.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: beyzahatipoglu@windowslive.com

Correspondence Address: Beyza Erkoç, 2021 uyarlama çal??mas?n?n sorumlu yazar?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sosyal Sa?l?k Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçlı kullan?m? için sorumlu yazar Beyza Erkoç ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar?n ve orijinal ölçek geli?tiricilerinin izinleri gerekebilir. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin herhangi bir ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: [sosyal-saglik-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Erkoç, B. (2021). Sosyal Sa?l?k Ölçe?inin Türkçe uyarlamas?: **Geçerlik** ve **güvenirlik** çal??mas?. *Anemon Mu? Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(5), 1455-1466.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Sosyal Sa?l?k Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak metinde sa?lanmam??t?r. Maddelere ula?mak için yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM